

บทที่ 5

ความคาดหวังของนักการเมือง และนักวิชาการ ต่องานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์

จากการศึกษาถึงความคาดหวังของนักการเมืองและนักวิชาการต่องานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ ซึ่งเป็นมุมมองจากบุคคลที่อยู่ภายนอกวงการสื่อสารมวลชนพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคาดหวังต่องานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ในหลากหลายความคิดเห็น ซึ่งผู้วิจัยขอแยกกล่าวเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความคาดหวังต่อเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอข่าวการเมืองทางโทรทัศน์
2. ความคาดหวังต่อคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมือง

1. ความคาดหวังต่อเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอข่าวการเมืองทางโทรทัศน์

จากการวิจัยพบว่า นักการเมืองและนักวิชาการต่างก็มีความคาดหวังต่อเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอข่าวการเมืองทางโทรทัศน์แตกต่างกันไปตามพื้นฐานอาชีพและความเกี่ยวข้องกับข่าวการเมือง

1.1 นักการเมือง

นักการเมืองในฐานะเป็นเจ้าของคำพูดและการกระทำที่นักสื่อสารมวลชนนำไปถ่ายทอดสู่สาธารณชน ได้แสดงความคาดหวังต่อรูปแบบและเนื้อหาการนำเสนอข่าวการเมืองในหลากหลายทัศนะ ซึ่งสามารถประมวลได้ตามแนวคิดเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อได้ดังนี้

เสรีภาพของสื่อ

- *ควรนำเสนอได้โดยเสรีภายใต้กรอบการควบคุม* จากการศึกษาพบว่า นักการเมืองส่วนใหญ่คาดหวังว่าข่าวการเมืองควรนำเสนอได้โดยเสรีแต่ต้องอยู่ภายใต้กรอบการควบคุมเพื่อไม่ให้สื่อมวลชนใช้เสรีภาพไปล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น ทั้งนี้กรอบซึ่งนักการเมืองเสนอได้แก่ กรอบการควบคุมของสื่อมวลชนด้วยกัน กรอบของสิทธิมนุษยชนที่จะไม่ล่วงละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น กรอบของกฎหมาย กรอบของจรรยาบรรณ กรอบของความเหมาะสม และกรอบของความมีวิจรรณญาณของตัวเอง

“...เสรีภายใต้กรอบของสิทธิมนุษยชน หมายถึงว่าไม่ไปก้าวก่ายหรือล่วงล้ำสิทธิของคนอื่นมากเกินไปนัก ต้องมีจิตสำนึกที่จะเคารพความสงบของคนอื่น เคารพสิทธิพื้นฐานของคนอื่นในระดับหนึ่ง และควรมีรบบกฎหมายเป็นตัวควบคุมสื่ออีกชั้นหนึ่ง เพื่อให้สื่อได้รู้จักตระหนักและกีดกันให้ดีกว่าก่อนที่จะเสนอข่าวออกไป...”

(เกัญญา ศิลปอาษา, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2540)

“...เสรี ผมว่ามันเป็นสิทธิเสรีภาพเบื้องต้นของทุกฝ่าย แต่ว่าการใช้สิทธิเสรีภาพก็ต้องอยู่ในกรอบของความรับผิดชอบ แล้วก็ต้องไม่ละเมิดสิทธิคนอื่น ซึ่งอันนี้กฎหมายก็มีอยู่เป็นกรอบอยู่แล้ว เพียงแต่ว่าความเหมาะสมในแง่ของจรรยาบรรณ สิ่งเหล่านี้ผมว่าคนที่กำกับดูแลควรจะเป็นสื่อด้วยกันเองมากกว่าที่จะเป็นรัฐบาล...”

(อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2539)

“...มันควรจะอยู่ในลักษณะว่าอะไรควรอะไรไม่ควร อะไรควรทำอะไรควรเว้น มันต้องรู้โดยสัญชาตญาณ ... ไม่ต้องไปให้ใครตรวจใครคุมหรอก ตัวเองควรจะรู้ว่าตัวเองควรจะทำอะไรแค่ไหนยังไง ควรจะคุมด้วยตัวเอง”

(สมักร สุนทรเวช, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2540)

- *ควรนำเสนอได้โดยเสรีโดยไม่มีกรอบมาควบคุม* จากการศึกษาพบว่า นักการเมืองบางส่วนต้องการให้ข่าวการเมืองนำเสนอได้โดยเสรี ไม่ต้องมีกรอบมาควบคุม แต่ทั้งนี้คำว่าเสรีหมายถึงเสรีภาพในสภาพการณ์ที่เป็นเสรีภาพจริงๆ กล่าวคือสามารถนำเสนอทั้งข่าวของฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล ไม่ใช่เสรีเพียงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเท่านั้น

“...ต้องเสรี แต่เสรีเนี่ยหมายถึงว่าต้องเสรีทุกฝ่าย ไม่ใช่ว่าเสรีถ้าเป็นข้าราชการ คือ รัฐบาลไม่สั่งก็เสนอข้าราชการ ข้าราชการที่มาแข่งก็เสนอ หรือว่าค่าใครก็เสนอ ในขณะที่ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาไม่มีโอกาสที่จะชี้แจง เพราะฉะนั้นควรที่จะเสรีทั้งสองฝ่าย หมายถึงเสนอทั้งฝ่ายค้ำฝ่ายรัฐบาล...”

(สุพัตรา มาศดิตถ์, สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม 2539)

- ควรสร้างสรรค์และให้ความรู้กับประชาชน นักการเมืองบางส่วนระบุว่าข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ควรนำเสนอในลักษณะที่สร้างสรรค์ และให้ข่าวสารความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานของรัฐบาลและนักการเมือง เพื่อให้ประชาชนสามารถติดตามการทำงานของนักการเมืองได้อย่างใกล้ชิด ซึ่งจะปกปิดไปในการควบคุมนักการเมืองไปในตัว

“...ถ้าโทรทัศน์ทำในแง่สร้างสรรค์ ในแง่ให้ความรู้คน ให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึงได้ข้อมูลแล้วรู้ว่า สส.ไม่ใช่เลือกเสร็จแล้วจบนะ เราต้องติดตามดูว่าเขาจะตัดสินใจยังไง เขาจะโกงหรือเขาจะทำดียังไง ซึ่งอันนี้จะเป็นตัวควบคุมนักการเมืองเป็นหลัก มีโอกาสทำให้การเมืองมันดีขึ้น...”

(สุพัตรา มาศดิตถ์, สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม 2539)

ความเสมอภาคของสื่อ

- ควรเสนอข่าวฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านอย่างสมดุลกัน จากการศึกษาพบว่านักการเมืองส่วนใหญ่เห็นว่าข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ควรนำเสนอได้ทั้งข่าวของฝ่ายค้านและข่าวของฝ่ายรัฐบาล เพื่อเปิดโอกาสให้ฝ่ายการเมืองที่ต่างขั้วกันสามารถเข้าถึงสื่ออย่างเท่าเทียมกัน

“...ผมว่าข่าวการเมืองควรเสนอข่าวอย่างสมดุล คือเสนอข่าวของทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล ผมคิดว่ามันเป็นสิทธิของแต่ละฝ่ายจะมีสิทธิที่จะสะท้อนความคิดเห็นต่างๆ ออกมา ไม่ใช่ปิดกั้นด้านหนึ่งด้านใด”

(อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2539)

ความหลากหลายของสื่อ

- *ควรนำเสนอข่าวของประชาชนบ้าง* จากการศึกษาพบว่านักการเมืองเห็นพ้องกันว่า ควรที่จะนำเสนอข่าวของประชาชนบ้าง โดยบางส่วนเห็นว่าควรนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับประชาชนอย่างตรงไปตรงมา ในขณะที่บางส่วนเห็นว่าเมื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นแล้ว ก็ควรให้โอกาสรัฐบาลได้ชี้แจงด้วย

“...ควรเสนออย่างตรงไปตรงมาแล้วก็มี 2 ทาง คือหมายถึงทั้งฝ่ายรัฐบาลผู้บริหารประเทศ และประชาชนคนที่เป็นเจ้าของประเทศ เพราะเดิมคนที่เป็นเจ้าของประเทศไม่เคยได้ออกสื่อเลย...”

(สุพัตรา มาศดิตถ์, สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม 2539)

“...ประชาชนบอกสินค้าแพงก็บอกไป แล้วรัฐบาลก็มีหน้าที่ชี้แจงว่ามันแพงเพราะอะไรๆ ยังไง ไม่เป็นปัญหาออกข่าวได้ แต่ขณะเดียวกันรัฐบาลชี้แจงก็ต้องชี้แจงได้...”

(สมักร สุนทรเวช, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2540)

- *ควรเลือกถามความคิดเห็นประชาชนให้หลากหลาย* นักการเมืองบางคนได้ให้ทัศนะว่าการถามความคิดเห็นของประชาชนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรถามกระจายสู่ตัวอย่างให้หลากหลาย ไม่ใช่ถามเจาะเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพราะอาจทำให้ความเห็นเอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งได้ ซึ่งอาจทำให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจผิดไปได้

“...สมมติว่าถ้าจะถามความคิดเห็นของใคร ถามความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็อยากให้ถามกระจายสู่ถามให้มันหลากหลาย ไม่ใช่ไปเจาะแต่เฉพาะคนกลุ่มหนึ่งๆ ซึ่งความเห็นพื้นฐานมันอาจจะเอนเอียงไป ซึ่งผู้ชมผู้ฟังก็อาจจะถูกชี้นำให้เข้าใจว่าความเห็นส่วนใหญ่เป็นอย่างนี้ ซึ่งบางทีมันไม่ถูกเพราะหน่วยตัวอย่างมันไม่กระจาย...”

(กัญจนา ศิลปอาชา, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2540)

คุณภาพของข้อมูล

- **ควรมีข่าวเจาะ** จากการวิจัยพบว่านักการเมืองคาดหวังอยากให้ข่าวการเมืองทางโทรทัศน์มีการเจาะประเด็นข่าวให้ลึกขึ้นในลักษณะที่เสนอเบื้องหลังความเป็นมาของเรื่องนั้นๆ หรือข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีการถามความคิดเห็นของทุกฝ่าย มีผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาสะท้อนความคิดเห็นแง่มุมต่างๆ เพื่อเสริมความเข้าใจให้ดียิ่งขึ้น

“...บางเรื่องข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือวิวัฒนาการความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ บางครั้งผมคิดว่ายังขาดไป ถ้าในแต่ละประเด็น เราสามารถสอบถามความคิดเห็นของทุกฝ่ายได้ แล้วก็มีผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสะท้อนแง่มุมต่างๆ และเรามีตัวข้อมูลประกอบมาเสนอพร้อมๆ กันไปได้ลึกมากขึ้นในบางช่วงข่าวก็จะเป็นประโยชน์...”

(อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ. สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2539)

- **ควรถามความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง** นอกจากนี้นักการเมืองบางส่วนได้แสดงความเห็นเพิ่มเติมว่าข่าวการเมืองควรเสนอข่าวของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้นๆ ไม่ควรเสนอข่าวของบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง เพราะไม่ได้ประโยชน์เท่าที่ควรและยังเป็นการเสียเวลาโดยใช้เหตุ

“...บางทีมันไม่จำเป็นจะต้องเกิดเป็นข่าว อย่างเช่นรัฐมนตรีให้ความเห็น หรือว่ารัฐมนตรีพูดถึงในงานที่ไม่เกี่ยวข้องอย่างนี้ ไม่อยากให้ไปถาม หรือว่าไม่อยากจะไปถามคนที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นที่เราพูดถึงอยู่ ไปถามกรณีการออกกฎหมายศาลปกครองกับทางฝ่ายทหารอย่างนี้เป็นต้น แต่บางครั้งก็คิดเหมือนกัน เอาบ้าง แต่ไม่ใช่ซะมากนักจนเกินไป เพราะถ้าคนไม่รู้มันยังสับสน น่าจะเลือกคนที่จะให้สัมภาษณ์...”

(วราเทพ รัตนากร. สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2540)

“...การไปเสนอความเห็น ถามความเห็นมันจะไปหมด ข่าวหนึ่งต้องถามความเห็นคน 10 คน ต้องไปถามแม่ทัพนายกอง ไปถามคนโน้นคนนี้ ถามทำไม ทำไมถึงจะต้องวิพากษ์วิจารณ์กันถึงขนาดนั้น เสนอข่าวอย่างนั้นแล้วก็สรุปลงไปตรงนั้นว่ามีบางฝ่ายไม่เห็นด้วย มีบางฝ่ายเห็นด้วย หรือว่าข่าวนี้ทุกฝ่ายเห็นด้วย มันควรจะสรุปไปแค่นั้น นี่ไปนั่งถามๆ บางคนที่ไม่รู้จักกันมาตอบ ผมว่ามันรุงรังพันเด เสียเวลาเสียของ”

(สมักร สุนทรเวช. สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2540)

- **ข่าวเจาะไม่ควรชี้นำความคิด** จากการศึกษาพบว่านักการเมืองบางส่วนได้แสดงทัศนคติว่าการเสนอข่าวการเมืองโดยเฉพาะข่าวที่เป็นข่าวเจาะไม่ควรชี้นำความคิด เพราะตามหลักแล้วข่าวจะต้องมีความเป็นกลางที่สุดเพื่อให้ประชาชนได้พิจารณาด้วยตัวเอง

“...อย่างสมมติว่าโทรทัศน์ทำสื่อบข่าวกพิเศษก็ควรจะเป็นสาระเรื่องอะไรที่ต้องการหยิบยกประเด็นนั้นขึ้นมาเท่านั้นเอง เป็นเนื้อหาของเรื่องนั้น ผู้ที่เขียนบทหรืออะไรไม่ควรจะใส่ความคิดเห็นของตัวเองลงไปนั้น หรือว่าไม่ใช่คำพูดในแนวชี้นำความคิด ควรจะเป็นสื่อบข่าวที่เสนอเนื้อเรื่องแล้วให้ประชาชนได้ดูได้คิดเอาเอง...”

(กัญญา ศิลปอาชา, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2540)

- **ควรนำเสนอข่าวอย่างเป็นกลางและรอบด้าน** จากการศึกษาพบว่านักการเมืองคาดหวังให้ข่าวการเมืองนำเสนออย่างเป็นกลางและมีความรอบด้าน เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับข่าวนั้นๆ

“...ข่าวการเมืองอะไรก็ตามที่เสนอสู่สาธารณชน ถ้าเป็นเนื้อหาข่าวต้องเป็นกลาง และควรทำให้ครบวงจร อย่างได้ประเด็นมาเรื่องสินค้าราคาแพงก็น่าจะได้คุยกับทางภาครัฐที่ดูแลเรื่องนี้ว่ามีมาตรการแก้ไขอะไรยังไง แล้วก็เสนอให้ครบไปเลย ไม่ใช่พอได้ประเด็นมาแค่สินค้าราคาแพงก็พูดๆ โดยที่ยังไม่ได้ถามอีกด้านหนึ่ง มันก็ทำให้ผู้ฟังหวาดวิตกว่ามีแต่ปัญหาๆ เพราะฉะนั้นเวลาเสนอเป็นข่าวต้องทำให้ครบและรอบด้าน...”

(กัญญา ศิลปอาชา, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2540)

- **ควรนำเสนอข้อเท็จจริงโดยยึดความถูกต้อง** นักการเมืองได้แสดงความคาดหวังว่าข่าวการเมืองที่ดีควรนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างถูกต้อง เพื่อให้ประชาชนสามารถพิจารณาตัดสินด้วยตัวเอง

“...ถ้าหากว่าสื่อออกมาในลักษณะที่ยึดความถูกต้อง ให้ประชาชนได้ตัดสินเองจึงถือเป็นสื่อที่เหมาะสม ไม่ใช่นำเสนอโดยชี้นำความคิดเห็นของประชาชนซึ่งมีทั้งการชี้ให้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย..”

(ชวน หลีกภัย, สัมภาษณ์, 27 ตุลาคม 2539)

ระเบียบทางสังคมและความร่วมมือ

- ควรเสนอข่าวในทางลึกที่ถูกต้องและไม่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติเกินไป นอกจากนักการเมืองจะต้องการให้ข่าวการเมืองมีความถูกต้องแล้ว จากการศึกษายังพบว่านักการเมืองบางคนยังให้ความสำคัญกับเรื่องของความมั่นคงของชาติ โดยต้องการให้เสนอข่าวในทางลึกที่ไม่ไปเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติจนเกินไปนัก

“...เราต้องสนับสนุนให้สื่อมวลชนทำหน้าที่ให้ข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องตลอดเวลาเพราะนั่นคืออาหารสมองของประชาชน นอกจากนี้สื่อมวลชนควรจะเสนอข้อมูลในทางลึกที่ไม่เกี่ยวกับทางลึกที่เป็นความมั่นคงของชาติเกินไป...”

(ชวลิต ขงใจยุทธ, สัมภาษณ์, 1 พฤศจิกายน 2539)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่านักการเมืองให้ความสำคัญกับคุณภาพของข้อมูลมากที่สุด โดยมีความคาดหวังว่าข่าวการเมืองควรมีข่าวเจาะที่เสนอข้อมูลภูมิหลังของเหตุการณ์และนำเสนอความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ข่าวควรมีความเป็นทวิสัยไม่ชี้นำความคิด มีความเป็นกลาง ถูกต้อง และรอบด้าน ส่วนประเด็นเรื่องเสรีภาพซึ่งนักการเมืองให้ความสำคัญรองลงมานั้นพบว่านักการเมืองทุกคนต้องการให้ข่าวการเมืองทางโทรทัศน์สามารถนำเสนอได้โดยเสรี โดยบางส่วนเห็นว่าควรนำเสนอได้โดยเสรีโดยไม่มีกรอบมาควบคุม ในขณะที่บางส่วนเห็นว่าควรนำเสนอได้โดยเสรีภายใต้กรอบการควบคุม ส่วนในประเด็นความเสมอภาคนั้น นักการเมืองต้องการให้ข่าวการเมืองทางโทรทัศน์สามารถนำเสนอเรื่องราวของฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลได้อย่างสมดุลกัน และควรเพิ่มความหลากหลายด้วยการนำเสนอข่าวของประชาชนบ้าง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นควรคำนึงถึงความมั่นคงของชาติด้วย

นอกจากความคาดหวังที่อิงกับแนวคิดเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อแล้ว นักการเมืองยังได้แสดงความคาดหวังต่องานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ในลักษณะต่างๆ อีก ได้แก่

- การเสนอข่าวไม่จำเป็นต้องเสนอในช่วงเวลาเดียวกันทุกช่อง นักการเมืองได้แสดงทัศนคติต่อช่วงเวลาในการเสนอข่าวว่า การเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์แต่ละช่องไม่ควรที่จะเสนอในเวลาเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนสามารถเลือกชมข่าวได้ในเวลาที่ตนสะดวก นอกจากนี้ยังทำให้ประชาชนที่พลาดชมข่าวช่องหนึ่งสามารถเปลี่ยนไปชมข่าวจากโทรทัศน์ช่องอื่นแทนได้

- ควรรายงานข่าวที่เป็นข่าว นักการเมืองบางคนให้ความเห็นว่าข่าวการเมืองที่เสนอควรเป็นข่าวจริงๆ ไม่ใช่เรื่องราวที่ไร้สาระมาเสนอเป็นข่าว ดังนั้นสื่อมวลชนจึงควรมีวิจารณญาณและความรับผิดชอบในการเลือกนำเสนอข่าวด้วย

“...ไม่ได้คาดหวังอยากให้ข่าวการเมืองเป็นยังไงหรอก แต่รายงานข่าวที่มันเป็นข่าวเท่านั้นเอง ไม่ใช่เสนอข่าวบอก คุณบรรหารเริ่มประชุมจะทำการต้อนรับพระนางเจ้าอลิษาเบทเทย์เลอร์ แล้วเอาไปเสนอเป็นข่าว ฝรั่งเศสเอาข่าวนี้อไปรายงานทั่วโลก ถามสิเพราะคนไทยไม่มีวิจารณญาณก่อนใช้หรือไม่ ... ข่าวก็ต้องเป็นข่าว มันต้องมีวิจารณญาณในการเสนอข่าว สุ่มสี่สุ่มห้าได้ไง ไม่รับผิดชอบ”

(สัมภาษณ์ สุนทรเวช, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2540)

- ควรนำเสนอคำสัมภาษณ์ของแหล่งข่าวทั้งหมด จากการศึกษาพบว่านักการเมืองคาดหวังให้ข่าวการเมืองทางโทรทัศน์สามารถนำเสนอคำสัมภาษณ์ของแหล่งข่าวทั้งหมดออกเป็นข่าว เนื่องจากเห็นว่าสื่อมวลชนมักจะตัดทอนเนื้อความออกบางส่วนทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไป ซึ่งนักการเมืองมองว่าการที่เนื้อหาข่าวบิดเบือนไปเช่นนี้ส่งผลกระทบต่อตัวนักการเมืองเองโดยตรง

“...บางครั้งสัมภาษณ์ไป พูดไปก็ไม่ออกหมด ไปตัดออก แสดงว่าสื่อโทรทัศน์เป็นคนกำหนดว่าอะไรต้องการเสนอ หรืออะไรที่ไม่ต้องการเสนอ เลือกเอาเฉพาะส่วนที่เห็นด้วยกับตัวเองมาออก อย่างข่าวโทรทัศน์ทั่วไปดูแค่ 2-3 นาทีไม่ได้ ต้องดู Thai Sky พูด 25 นาที ก็ได้ออก 25 นาที พูด 20 นาที ก็ออก 20 นาที...”

(สัมภาษณ์ สุนทรเวช, สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2539)

- ควรปรับปรุงกระบวนการสัมภาษณ์ จากการศึกษาพบว่านักการเมืองไม่ค่อยพอใจกับวิธีการสัมภาษณ์ในรูปแบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบันที่สื่อมวลชนจะรุมเบียดเสียดกันสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข่าวจากแหล่งข่าวโดยเฉพาะแหล่งข่าวทางรัฐบาล จนบางครั้งทำให้ได้ข้อมูลที่ผิดพลาด โดยนักการเมืองระบุว่าควรจะมีการปรับปรุงกระบวนการสัมภาษณ์ใหม่ ในขณะที่บางคนให้ความเห็นว่าทั้งนักการเมืองและผู้สื่อข่าวต้องร่วมมือกันปรับปรุงแก้ไขกระบวนการสัมภาษณ์นี้

“...ควรทำให้ทันสมัยน้อยโดยปรับปรุงในเรื่องเทคนิคเล็กๆ น้อยๆ เช่น การวิ่งไล่ สัมภาษณ์ล้อมหน้าล้อมหลัง คนต่างชาติเคียดใจหมด นึกว่าเกิดอะไรขึ้น คนถูกซักถามก็วิ่งหนี คนตามก็วิ่งไล่ เป็นภาพที่ไม่ดี ควรจะสัมภาษณ์เป็นเรื่องเป็นราวเหมือนอย่างของคนอื่นเค้าทำกัน...”

(ชวลิต ยงใจยุทธ, สัมภาษณ์, 1 พฤศจิกายน 2539)

“...ผมก็ไม่ค่อยเห็นด้วย ผมก็ตอบคำถามด้วย แล้วก็ไม้อยากตอบเพราะเวลาตอบแล้วมันไปอีกอย่าง มันเป็นเรื่องฟังไม่ได้ศัพท์จับไปกระเดียด เป็นเรื่องของการที่ว่าไปทำให้มันบิดสัณนิคเป็นสัณน้อย ทำให้มันเกิดปัญหา...”

(สมัคร สุนทรเวช, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2540)

“...ที่ไม่เห็นด้วยกับการเอาไม่ครุ่มสัมภาษณ์เพราะมันไม่ได้อะไร นักการเมืองก็ไม่ใช้พอ คนอื่นไม่คแล้วรุมกันเอาไม่คแทบที่ปากแล้วพูด แล้วก็บ่นว่านักข่าวชอบมาสัมภาษณ์เตรียมตัวไม่ทัน แต่ก็พูด ถ้าทุกคนพร้อมใจกันนั่งสัมภาษณ์เป็นกิจจะลักษณะ พออย่างนั้นนักการเมืองเองก็ได้เตรียมตัว นักข่าวก็ได้เตรียมคำถามที่ดี ไม่ใช่กะเยอะกะแห่งแย่งกัน บางทีเอาแทบข้ามหัวมา...”

(สุพัตรา มาศดิตถ์, สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม 2539)

- การเสนอข่าวร้องเรียนของประชาชนควรกล่าวถึงการแก้ไขปัญหานั้นผ่านมาด้วย นักการเมืองได้แสดงความเห็นว่าการเสนอข่าวร้องเรียนของประชาชนควรที่จะบอกด้วยว่าประชาชนที่อยู่ ณ จุดไหนเป็นผู้ร้องเรียนมา และควรจะกล่าวย้อนถึงการแก้ไขปัญหานั้นผ่านมาของผู้แทนราษฎรเจตนั้นๆ ด้วย เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชนโดยทั่วไป

“...มีข่าวร้องทุกข์มาบอกว่าผู้แทนราษฎรไม่ได้ไปดูพื้นที่ความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งการร้องเรียนนั้นอาจจะเป็นเพียงแค่คนกลุ่มเล็กนิดเดียว ทั้งๆ ที่ผู้แทนราษฎรคนนั้นอาจจะไปดูแลจำนวนตั้ง 80-90% แล้ว แต่ว่ามีคนร้องเรียนมาเพียงคนเดียว คนก็จะเข้าใจทั่วกันว่าบกพร่องต่อหน้าที่ทั้งหมด ถ้าเกิดจะพูดกันตรงนั้นก็น่าจะเสริมเหตุและผล

ด้วยว่าการร้องเรียน ร้องเรียนมาจากจุดไหน แล้วก็มี การแก้ไขปัญหาคืออะไรมาบ้าง ไม่ใช่ เฉพาะพูดแต่สิ่งที่เป็นข้อบกพร่องอย่างเดียว...”

(วราเทพ รัตนากร. สัมภาษณ์. 13 กุมภาพันธ์ 2540)

- *ไม่ควรใช้เสรีภาพในการจับผิดรัฐบาลมากเกินไปจนรัฐบาลทำงานไม่ได้* จากการศึกษา พบว่านักการเมืองไม่ต้องการให้สื่อมวลชนใช้เสรีภาพในการตรวจสอบการทำงานหรือจับผิด รัฐบาลมากเกินไปนัก เพราะจะทำให้รัฐบาลต้องคอยระวังตัวและคอยแก้ข่าวกับสื่อมวลชนจนไม่สามารถบริหารประเทศได้อย่างเต็มที่

“...แต่ว่าระวังอย่าให้เสรีภาพกันจนบางครั้งมีเรื่องอื่นเข้ามาแอบแฝงจนทำให้รัฐบาลต้องมา คอยระแวงระวังในเรื่องของการปกป้องหรือการให้ข่าวจนลืมนในเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ คือ งานไม่เดินเลย งานเดินไม่ได้เลย เพราะว่าข่าวก็คือจะออกมาเป็นเรื่องของข่าว คอยจับผิดตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา...”

(วราเทพ รัตนากร. สัมภาษณ์. 13 กุมภาพันธ์ 2540)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดทำให้พอสรุปได้ว่าสิ่งที่นักการเมืองคาดหวังนอกเหนือจากความคาดหวังตามแนวคิดในเรื่องหลักการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อ ส่วนใหญ่จะเป็นความคาดหวังที่มาจาก ประสบการณ์ตรงของนักการเมืองเองในฐานะที่เป็นผู้ทำหน้าที่ในการให้ข่าวกับสื่อมวลชน ไม่ว่าจะ เป็นความคาดหวังในเรื่องการนำเสนอคำสัมภาษณ์ที่ไม่มีการตัดทอน การปรับปรุงกระบวนการ สัมภาษณ์ หรือการไม่จับผิดรัฐบาลมากเกินไปจนรัฐบาลทำงานไม่ได้

กล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่า นักการเมืองส่วนใหญ่จะมองรูปแบบการนำเสนอข่าวการเมือง จากประสบการณ์ตรงในฐานะเป็นผู้ถูกสื่อกระทำ โดยนักการเมืองได้แสดงคาดหวังว่าควรนำ เสนอข่าวการเมืองที่เป็นผลงานของรัฐบาลในช่วงเวลาที่มีคนดูมากไม่ใช่แนะนำข่าวความคิดเห็นที่ ขัดแย้งกันในข่าวภาคสำคัญ และเมื่อเสนอข่าวร้องเรียนของประชาชนก็ควรกล่าวถึงผลงานการ แก้ไขปัญหาของผู้แทนราษฎรที่ผ่านมาด้วย รวมทั้งระบุว่าเป็นการร้องเรียนจากประชาชนใน ส่วนไหน ทั้งนี้เมื่อให้ออกาสเสียงของประชาชนร้องเรียนแล้วก็ควรให้ออกาสรัฐบาลได้ชี้แจงด้วย ส่วนการเสนอข่าวสัมภาษณ์ก็ควรที่จะนำเสนอทั้งหมดเพราะสื่อมวลชนอาจตัดต่อว่าจนความ หมายผิดไปหรือตัดต่อไปตามนัยยะที่สื่อมวลชนต้องการให้เป็น นอกจากนี้สื่อไม่ควรเสนอข่าวที่

เป็นการจับผิดรัฐบาลมากเกินไปเพราะจะทำให้รัฐบาลบริหารงานไม่ได้เนื่องจากต้องคอยตามแก้ข่าว ในขณะที่นักการเมืองที่เคยเป็นทหารมาก่อนมองว่า ข้าราชการเมืองควรนำเสนอในทางลึกแต่ไม่ควรไปเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ส่วนนักการเมืองฝ่ายค้านจะมีมุมมองที่ค่อนข้างจะเป็นเสรีนิยมมากกว่านักการเมืองกลุ่มอื่น และต้องการให้ข้าราชการเมืองเสนอข้อเท็จจริงโดยยึดความถูกต้อง อย่างไรก็ตาม นักการเมืองยังมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในหลายประเด็น เช่น ควรมีข่าวเจาะที่ไม่ชี้นำความคิด แต่ควรเป็นกลางและมีความรอบด้าน ข้าราชการควรสร้างสรรค์และให้ความรู้กับประชาชน รวมทั้งควรนำเสนอข่าวได้โดยเสรี ทั้งนี้เมื่อศึกษาตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อพบว่า นักการเมืองให้ความสำคัญกับประเด็นในเรื่องคุณภาพของข้อมูลมากที่สุด รองลงมาคือเรื่องเสรีภาพในการเสนอข่าวสาร ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่านักการเมืองทุกคนต้องการให้ข้าราชการเมืองทางโทรทัศน์สามารถนำเสนอได้โดยเสรี

1.2 นักวิชาการ

จากการศึกษาความคาดหวังของนักวิชาการในฐานะตัวแทนที่เป็นกลางและมีมาตรฐานทางวิชาการพบว่า นักวิชาการได้แสดงความคาดหวังต่อรูปแบบการนำเสนอข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ไว้ดังนี้

เสรีภาพของสื่อ

- ควรนำเสนอได้โดยเสรีภายใต้กรอบการควบคุม จากการวิจัยพบว่านักวิชาการส่วนใหญ่ต้องการให้ข้าราชการเมืองนำเสนอได้โดยเสรี แต่ต้องอยู่ภายใต้กรอบการควบคุม เนื่องจากเกรงว่าสื่อมวลชนอาจนำเสรีภาพไปใช้ในทางที่ผิด หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง หรือไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นโดยไม่เกรงกลัวความผิด ทั้งนี้กรอบที่นักวิชาการเสนอได้แก่กรอบของกฎหมาย กรอบของจรรยาบรรณ และกรอบของความรับผิดชอบ

“...น่าจะเสรี แต่ความเสรีในที่นี้มันขึ้นอยู่กับว่าไปละเมิดสิทธิคนอื่นเค้าหรือเปล่า ควรจะมีเสรีจริงหมายถึงว่าข้อมูลในการลงโทษจะต้องหนักขึ้น ถ้าทำผิดต้องโดนโทษหนักโดยมีกฎหมายเป็นตัวลงโทษ หมายถึงการฟ้องร้องต้องเร็วขึ้น ต้องหนักขึ้น เพื่อว่าสื่อมวลชนจะได้มีความระมัดระวัง...”

(อรุณีประภา หอมเศรษฐี, สัมภาษณ์, 7 มกราคม 2540)

“...รัฐควรให้เสรีภาพในการที่ประชาชนจะได้รับรู้ข่าวสารทางการเมือง มีความเป็นอิสระตามสมควร แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อรัฐให้เสรีภาพกับสื่อแล้ว สื่อก็ต้องมีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนด้วย สื่อควรมีวิสัยในการที่จะทำหน้าที่ของตนโดยคำนึงถึงความถูกต้องเป็นสำคัญ ดังนั้นสื่อจึงควรมีสิ่งที่เรียกว่าจรรยาบรรณควบคุมพฤติกรรมของตนให้อยู่ในกรอบที่ถูกที่ควร แต่ถ้าสื่อทำหน้าที่ในทางที่ไม่ถูกไม่ควร รัฐก็ต้องดำเนินการตามกฎหมายที่มีอยู่...”

(ประหยัด หงษ์ทองคำ, สัมภาษณ์, 6 ธันวาคม 2539)

“...ควรจะนำเสนอโดยเสรี แต่ผู้เสนอข่าวต้องรับผิดชอบเอง รับผิดชอบในแง่ 1) จรรยาบรรณ 2) รับผิดชอบต่อกฎหมายอาญาเรื่องหมิ่นประมาทและทางแพ่งเรื่องละเมิด”

(ลิขิต ชีรเวคิน, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2539)

- **ควรมีความคิดสร้างสรรค์** จากการศึกษาพบว่านักวิชาการคาดหวังให้ข่าวการเมืองทางโทรทัศน์มีเสรีภาพในการนำเสนอ โดยการเสนอข่าวที่สร้างสรรค์มากขึ้น ไม่ใช่ทำข่าวออกมาเหมือนกันหมดทุกช่องดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

“...อย่างน้อยควรมี Originality ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม ที่จะทำอะไรขึ้นมาใหม่ๆ อย่างเช่นที่ ITV. คำทำ ครูว่าดี คำจะมีโพลล์ออกมาเป็นเปอร์เซ็นต์ มีวิเคราะห์ข่าวออกมา คำไม่ได้ทำอะไรที่มันทำทนายรัฐบาลอะไรมากมาย แต่มันทำให้เราได้อะไรมากขึ้น ไม่ใช่เปิดช่องไหนเหมือนกันหมด...”

(สุกัญญา สุกบรรทัด, สัมภาษณ์, 9 มกราคม 2540)

“...โทรทัศน์อาจคิดว่ามันประสบความสำเร็จแล้ว คืออย่างไรมันก็มีคนสนใจ คนอยากรู้ตรงนั้น แต่ที่จริงแล้วโทรทัศน์น่าจะเป็นผู้ที่บุกเบิกหรือคิดอะไรใหม่ๆ แล้วทำ ไม่ใช่ขายข่าวไปวันๆ โทรทัศน์เหมือนกับว่ามันจะต้องมีแรงบีบคั้น มีเสียงเรียกร้องก่อนแล้วถึงจะทำ ที่จริงมันควรจะทำก่อนเพื่อจะนำไปข้างหน้า...”

(สุรัตน์ เมธิกุล, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2540)

- *ควรมีวิเคราะห์ข่าว* นอกจากนี้ นักวิชาการยังให้ความเห็นว่าควรมีการวิเคราะห์ข่าว อยู่ในรายการข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ด้วย เนื่องจากในอนาคตการวิเคราะห์ข่าวนับเป็นเรื่อง จำเป็น เพราะการวิเคราะห์ข่าวจะช่วยให้ประชาชนเข้าใจสถานการณ์ข่าวนั้นๆ คียิ่งขึ้น

“...ครูว่าวิเคราะห์ข่าวจำเป็นนะ ในอนาคตข้างหน้าคุณต้องวิเคราะห์ข่าวมากขึ้น จริงๆ แล้วการเสนอข่าวโทรทัศน์ไม่ใช่ว่าคุณจะมานั่งเป็นผู้ประกาศข่าว คุณน่าจะทำอะไรได้ มากกว่านั้น การวิเคราะห์ข่าวนั้นจะช่วยให้เรามองเห็นอะไร...”

(สุกัญญา สดบรรทัด, สัมภาษณ์. 9 มกราคม 2540)

ความหลากหลายของสื่อ

- *ควรนำเสนอข่าวการเมืองที่เกี่ยวข้องกับคนกลุ่มอื่นในสังคมบ้าง* นักวิชาการได้ เสนอแนวคิดที่ว่าข่าวการเมืองไม่ควรเกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญเท่านั้น แต่ข่าวการเมือง สามารถขยายขอบเขตไปยังนักวิชาการในฐานะเป็นผู้มีความรู้ในเรื่องนั้นๆ หรืออาจเกี่ยวพันไปถึง ประชาชนในฐานะเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงก็ได้ ดังนั้นการเสนอข่าวการเมืองควรที่จะเปิด โอกาสให้คนกลุ่มอื่นในสังคมได้มาเผยแพร่ความคิดของพวกเขาบ้างหากเรื่องนั้นๆมีความเกี่ยวข้อง ไปถึงพวกเขา ไม่ใช่เสนอเพียงเรื่องราวความเคลื่อนไหวของนักการเมืองในคณะรัฐบาลหรือรัฐมนตรีที่มีชื่อเสียงไม่กี่คนเท่านั้น

คุณภาพของข้อมูล

- *ควรมีข่าวเจาะในแง่มุมที่ลึกและกว้างมากขึ้น* นักวิชาการได้แสดงทัศนะว่าข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ทุกวันนี้ค่อนข้างจะราบเรียบ มีมิติเดียว ไม่น่าสนใจ น่าเบื่อ ดังนั้นเพื่อให้ข่าวสารที่ออกมามีคุณภาพจึงควรที่จะมีอะไรใหม่ๆ เพิ่มเข้ามาในข่าวบ้าง เช่น อาจจะทำสตูปีข่าวเพื่อ เจาะลึกข่าวในแง่มุมที่ลึกและกว้างขึ้น โดยเจาะลึกเบื้องหลังในรายละเอียด และเสนอข้อมูลอย่าง รอบด้าน

“...ข้าวมันไม่ได้มีมิติเดียวหรอก เนิบราบเรียบ คนนี้พูดว่าอย่างนี้ คนโน้นพูดว่าอย่างนี้ มันราบเรียบเป็นอันเดียว ทำไมไม่มีอะไรที่มันใหม่ๆ เข้ามา ทำไมไม่มีสคู๊ปใหม่ๆ อาจจะมีสคู๊ปขึ้นมาเจาะลงมา ให้มีความลึกมากขึ้น กว้างมากขึ้น...”

(สุกัญญา สุกบรรทัด, สัมภาษณ์, 9 มกราคม 2540)

“...การเสนอเบื้องหลัง การเสนออะไรอย่างนี้ เป็นการให้รายละเอียดก็น่าจะช่วยให้มากกว่าที่เราจะมานั่งฟังอารมณ์ความรู้สึกอย่างที่ข้าวดิฉันนี่เสนอกัน มันน่าจะมีเบื้องหลังมีข้อมูลที่เป็นรายละเอียด เพราะจริงๆ แล้ว ประชาธิปไตยคือต้องให้ข้อมูลคนเพื่อให้เค้าคิด ต้องเสนอในหลายแง่มุมที่เกี่ยวกับคนๆ นั้นหรือเกี่ยวกับสถานการณ์นั้นๆ ให้คนเค้าได้มีโอกาสมองอะไรที่มันรอบด้านขึ้น ไม่ใช่เป็นแต่ให้ข้าวเฉยๆ แต่ข้าวมันต้องมีมิติที่มีเบื้องหลัง อันนี้น่าจะเป็นสิ่งที่เราจะกระตุ้น”

(อรุณีประภา หอมเศรษฐี, สัมภาษณ์, 7 มกราคม 2540)

- **ควรมีความเที่ยงตรง** จากการศึกษาพบว่านักวิชาการได้แสดงความคาดหวังว่าข่าวการเมืองควรมีความเที่ยงตรง เนื่องจากปัจจุบันนี้การเมืองได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันในด้านต่างๆ มากขึ้น ดังนั้นข้อมูลทางการเมืองที่มีความเที่ยงตรงจึงเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะความเที่ยงตรงจะทำให้ข่าวสารข้อมูลมีคุณภาพ

“...ความเที่ยงตรง เพราะมันจะมีผลกระทบต่อความคิดอ่านของคน ต่ออะไรหลายๆ อย่าง เพราะเดี๋ยวนีเราคงปฏิเสธไม่ได้ว่ามันต้องเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตเรา เราจะอยู่ยังไง เราจะทำอะไรต่อไป การเมืองก็ค่อนข้างจะมีอิทธิพลมาก เพราะฉะนั้นความเที่ยงตรง ข้อมูลที่มีความหนักแน่นมีความสำคัญมาก ข้อมูลที่ไม่มีอคติเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมากๆ ต่อการที่จะให้คนรับรู้ในเรื่องต่างๆ...”

(อรุณีประภา หอมเศรษฐี, สัมภาษณ์, 7 มกราคม 2540)

- **ไม่ควรใส่ความคิดเห็นลงไปในช่วง** นักวิชาการบางส่วนแสดงความไม่เห็นด้วยกับการใส่ความคิดเห็นลงไปในช่วง โดยมองว่าจริงๆ แล้วข่าวควรจะสะท้อนข้อเท็จจริง ซึ่งการใส่ความคิดเห็นลงไปอาจจะทำให้ข่าวบิดเบือนไปจากความจริงได้

“...สิ่งที่คาดหวังคือน่าจะมีข่าวการเมืองซึ่งสะท้อนถึงความเป็นจริง ไม่ใช่มีการบิดเบือน หรือมีการใส่ความคิดเห็นลงไป ข่าวควรจะเป็นข่าวว่าไปตามเนื้อหา แต่มักจะมีการตีความโดยผู้อ่านข่าวหรือผู้เขียนข่าว บางทีใส่ความรู้สึกเข้าไป...”

(ลิขิต ชีรเวคิน, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2539)

- ควรเป็นตัวแทนประชาชนไปพูดคุยปัญหาด้วยความเป็นกลาง จากการศึกษายังพบว่า นักวิชาการต้องการให้ข่าวการเมืองทางโทรทัศน์สามารถทำหน้าที่เป็นตัวแทนประชาชนไปพูดคุย และตีแผ่ปัญหาทางการเมืองที่เกิดขึ้น และนำเสนอออกมาอย่างเป็นกลาง

- ควรนำเสนอข่าวที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง นักวิชาการได้แสดงความเห็นว่าข้อจำกัดทางด้านเวลาทำให้ข่าวโทรทัศน์ต้องผ่านกระบวนการตัดต่อข่าว ซึ่งอาจทำให้ข่าวสั้นจนกระทั่งฟังไม่เข้าใจ จับใจความไม่ได้ หรือบางครั้งนักสื่อสารมวลชนก็บิดเบือนสาระไปในทางที่ตนต้องการให้คนอื่นเข้าใจ ซึ่งนับเป็นผลเสียต่องานข่าว ด้วยเหตุนี้ นักวิชาการจึงต้องการให้ข่าวการเมืองทางโทรทัศน์นำเสนอให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยการนำเสนอคำสัมภาษณ์ของแหล่งข่าวให้มากขึ้น

“...ข่าวที่เสนอนั้นอยากให้อ้างอิงความเป็นจริง ในแง่ที่ว่าไม่มีการตัดจนกระทั่งฟังไม่รู้เรื่อง จับความไม่ค่อยได้ หรือบางทีการตัดข่าวนั้นเจตนาที่จะตัดเพื่อให้เกิดการเข้าใจในทางที่ตนต้องการให้คนอื่นเข้าใจเป็นส่วนนั้น เนื่องจากเวลานั้นจำกัด ผลสุดท้ายก็จะไม่ได้เนื้อข่าวอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นการสัมภาษณ์ยาวแบบ Thai Sky จะเป็นประโยชน์มาก แต่มันมีปัญหาคือยาวเกินไปมันก็เกิดความเบื่อ...”

(ลิขิต ชีรเวคิน, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2539)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่านักวิชาการให้ความสำคัญกับแนวคิดเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อเพียง 3 ประเด็นเท่านั้น คือ เสรีภาพ ความหลากหลาย และคุณภาพของข้อมูล โดยนักวิชาการได้ให้ความสำคัญกับประเด็นคุณภาพของข้อมูลมากที่สุด โดยคาดหวังว่าควรมีการเจาะข่าวในแง่มุมที่ลึกซึ้ง ควรนำเสนอข่าวอย่างเที่ยงตรง ชูศักยภาพปัญหาต่างๆ ด้วยความเป็นกลาง และนำเสนออย่างใกล้เคียงความจริงมากที่สุด ส่วนแง่มุมของเสรีภาพที่นักวิชาการให้ความสำคัญ

รองลงมาพบว่า นักการเมืองคาดหวังให้นำเสนอข่าวการเมืองได้โดยเสรีภายใต้กรอบการควบคุม โดยเสนอข่าวที่มีความคิดสร้างสรรค์ และควรมีการวิพากษ์วิจารณ์ในรูปแบบการวิเคราะห์ข่าวด้วย

นอกจากนี้ นักวิชาการยังมีความคาดหวังให้ข่าวการเมืองทางโทรทัศน์มีลักษณะดังต่อไปนี้

- *ควรมีความสดและความแปลกใหม่* จากการวิจัยพบว่านักวิชาการได้กำหนด คุณลักษณะของข่าวในเบื้องต้นไว้ว่าข่าวจะต้องมีความสดและเป็นสิ่งที่แปลกใหม่

- *ควรนำเสนอแนวคิดทางการเมืองมากกว่าความคิดเห็นส่วนตัวของคน* นักวิชาการได้ แสดงทัศนะว่าการเมืองเป็นเรื่องของแนวคิดไม่ใช่ความคิดเห็นส่วนตัวของคน ดังนั้นจึงคาดหวังว่า ข่าวควรที่จะเสนอแนวคิดทางการเมืองมากกว่าที่จะไปเสนอความคิดเห็นส่วนตัวของนักการเมือง ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

“...การเมืองเป็นเรื่องของแนวคิด เพราะฉะนั้นถ้าอะไรที่เป็นแนวคิดมันก็จะบอก พรรคนี้มีแนวคิดอย่างนี้ เขาทำอะไร ... ควรนำเสนออะไรที่เป็นแนวคิดทางการเมืองมากกว่าที่จะเป็นความคิดของคนที่มีลักษณะส่วนตัว ไม่ใช่เอาไมโครโฟนไปจ่อว่า รู้สึกยังไงกับที่ไอ้นี้พูด แล้วไอ้นี้รู้สึกยังไงกับที่ไอ้นี้พูด ก็เป็นเรื่องต่อไปได้ ซึ่งจริงๆ แล้วก็ไม่ได้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้น เป็นความรู้สึกลึกๆ...”

(อรุณีประภา หอมเศรษฐี, สัมภาษณ์, 7 มกราคม 2540)

- *ข่าวควรจะเป็นเหตุการณ์ที่มีการเคลื่อนไหวหรือมีลำดับขั้นตอน* จากการศึกษาพบว่า นักวิชาการบางส่วนคาดหวังอยากให้ข่าวการเมืองทางโทรทัศน์เป็นข่าวเหตุการณ์ที่มีการเคลื่อนไหวหรือมีลำดับขั้นตอน โดยมองประเด็นในเรื่องของข่าว ไม่ใช่ตัวบุคคล ซึ่งปัญหาเหล่านี้สามารถเกี่ยวพันไปถึงการบริหารงานของรัฐบาลได้

“...ที่จริงแล้วผมว่าข่าวมันน่าจะเป็นเหตุการณ์ที่มีการเคลื่อนไหวหรือมีลำดับขั้นตอน แต่มันเป็นเรื่องที่นักข่าวเองไม่สนใจข่าวลักษณะนั้น เช่น เป็นโครงการมีการติดต่อประชุมหรือเดินทางไปในปัญหา ... ให้มันมีลักษณะของการมองประเด็นในเรื่องของข่าว ไม่ใช่

ตัวนายกฯ หรือตัวรัฐมนตรีจะต้องเป็นคนตอบเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของเหตุการณ์ที่มันมีความเคลื่อนไหว เป็นข้อเรียกร้อง มีผลต่อการเมือง...”

(สุรัตน์ เมธิกุล, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2540)

- ควรนำเสนอปัญหาเล็กที่อาจขยายเป็นปัญหาใหญ่ระดับชาติ นักวิชาการบางส่วนได้แสดงความเห็นว่าข่าวการเมืองควรนำเสนอประเด็นปัญหาเล็กๆ บ้าง เนื่องจากปัญหาเล็กๆ เหล่านี้ อาจขยายเป็นปัญหาใหญ่ระดับชาติได้

“...ที่จริงข่าวลักษณะของการเมืองการปกครองหรืออะไรต่างๆ ที่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความเป็นอยู่ระหว่างผู้บริหารกับประชาชนมีเยอะ ซึ่งสื่อมวลชนอาจจะมองว่ามันยังไม่สำคัญจริงๆ บางทีประเด็นพวกนั้นก็ถูกลืม ไม่ค่อยมีใครสนใจ เนื่องจากมันเป็นปัญหาเล็กๆ จะสนใจก็ต่อเมื่อมันเป็นปัญหาใหญ่ๆ ที่ต้องถึงขั้นรัฐมนตรีหรือใครออกมาโต้แย้งหรือมาขอเจรจากับ...”

(สุรัตน์ เมธิกุล, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2540)

- ควรนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ นักวิชาการได้ให้ความเห็นว่าในอนาคตเทคโนโลยีทางการสื่อสารจะเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการผลิตงานข่าว ซึ่งจะส่งผลถึงรูปแบบการนำเสนอข่าวอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นนักวิชาการจึงคาดหวังให้สื่อมวลชนพัฒนารูปแบบการนำเสนอข่าวให้ทันกับสภาพสังคมและเทคโนโลยีด้วย

“...สื่อมวลชนควรปฏิรูปได้แล้ว เพราะสังคมมันเปลี่ยน คุณไม่เปลี่ยนได้อย่างไร สื่อมวลชนควรนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ เช่น ยิง Teleconference ในประเด็นสำคัญ อย่างเช่น การร่างรัฐธรรมนูญ หรือการรู้จักหาข่าวจากฐานข้อมูล รู้จักการค้นหาข่าวจากสำนักข่าวทั่วโลกโดยผ่านอินเทอร์เน็ต...”

(สุกัญญา สุกบรรทัด, สัมภาษณ์, 9 มกราคม 2540)

จากผลการวิจัยที่ออกมาสามารถสรุปได้ว่านอกเหนือจากความคาดหวังที่อิงกับแนวคิดเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อแล้ว นักวิชาการยังคาดหวังให้ข่าวการเมืองทางโทรทัศน์มีความสดและความแปลกใหม่ นำเสนอแนวคิดทางการเมืองหรือเหตุการณ์ที่มีการเคลื่อนไหวมาก

กว่าความคิดเห็นส่วนตัวของคน นำเสนอปัญหาเล็กๆ ทางการเมืองที่อาจขยายเป็นปัญหาใหญ่ระดับชาติได้ และประการสุดท้ายนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่านักวิชาการส่วนใหญ่จะแสดงความคาดหวังกับงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์จากแง่มุมที่เป็นกลาง เนื่องจากไม่ได้มีความเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสียกับงานข่าวการเมือง จะสังเกตได้ว่านักวิชาการจะแสดงความคาดหวังต่องานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ไปตามหลักแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับข่าว เช่น ข่าวควรมีความสดและความแปลกใหม่ ข่าวควรมีความเที่ยงตรง มีข่าวเจาะในแง่มุมที่ลึกและกว้างมากขึ้น มีรายละเอียดเบื้องหลัง มีข้อมูลที่รอบด้าน เพื่อให้แจ้งเกิดและความรู้กับประชาชน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม บางครั้งนักวิชาการก็มีความเห็นขัดแย้งกัน กล่าวคือนักวิชาการบางส่วนไม่ต้องการให้ใส่ความคิดเห็นลงไป ซึ่งการวิเคราะห์ข่าวก็คือการใส่ความคิดเห็นลงไปในระดับหนึ่ง ส่วนในประเด็นเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อ นั้นพบว่า นักวิชาการให้ความสำคัญกับคุณภาพของข้อมูลมากที่สุด รองลงมาคือประเด็นเรื่องเสรีภาพ โดยคาดหวังให้ข่าวการเมืองทางโทรทัศน์นำเสนอได้โดยเสรีภายใต้กรอบการควบคุมเพื่อเป็นหลักประกันว่าสื่อมวลชนจะไม่นำเสรีภาพไปใช้ในทางที่ผิด ทั้งนี้ นักวิชาการได้เพิ่มเติมว่าข่าวการเมืองควรมีการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ และควรมีการคิดรูปแบบใหม่ๆ เข้ามาปรับใช้กับงานข่าวการเมือง เช่น อาจมีการนำเอาเทคโนโลยีทางการสื่อสารมาใช้

จากที่กล่าวมาทั้งหมดพอสรุปได้ว่านักการเมือง และนักวิชาการ ต่างมีความคาดหวังต่อรูปแบบและเนื้อหาข่าวการเมืองทางโทรทัศน์แตกต่างกันและหลากหลายกันออกไป อย่างไรก็ตาม ทั้ง 2 กลุ่มยังมีความเห็นที่สอดคล้องกันในบางเรื่อง กล่าวคือ

เสรีภาพของสื่อ

- ควรมีการนำเสนอได้โดยเสรีภายใต้กรอบการควบคุม ได้แก่ กรอบของการไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น กรอบของกฎหมาย และกรอบของจรรยาบรรณ

- ควรสร้างสรรค์

คุณภาพของข้อมูล

- ควรมีข่าวเจาะ

- ควรมีการนำเสนอข่าวอย่างเป็นกลาง

ความคาดหวังในแง่มุมอื่นๆ

- ควรคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ รวมทั้งควรเสนอข่าวในแง่มุมของประชาชนบ้าง

2. ความคาดหวังต่อคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมือง

จากการศึกษาความคาดหวังต่อคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองในมุมมองของนักการเมืองและนักวิชาการพบว่า ทั้งสองกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นกันอย่างหลากหลาย ซึ่งสามารถประมวลได้ดังต่อไปนี้

2.1 นักการเมือง

นักการเมืองในฐานะที่เป็นผู้ให้ข่าวกับผู้สื่อข่าว ได้แสดงความคาดหวังต่อคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองไว้แตกต่างกันก็ออกไป ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

พินความรู้ทางการศึกษา

- ควรจบการศึกษาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ แต่ต้องมีพินความรู้ทางการเมือง จากการศึกษาพบว่านักการเมืองเห็นว่าผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองจบการศึกษาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ก็เพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องเรียนมาทางนิติศาสตร์หรือรัฐศาสตร์โดยตรง แต่ทั้งนี้นักการเมืองก็คาดหวังว่าผู้สื่อข่าวควรมีพินความรู้ทางการเมืองบ้าง

“...ไม่จำเป็นต้องนิติหรือรัฐศาสตร์เลย เรื่องพรรคนี้มันเป็นเพียงความเข้าใจเท่านั้นเอง จบนิเทศศาสตร์ก็ใช้ได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องจบถึงนิติหรือรัฐศาสตร์หรอก แต่ผู้สื่อข่าวก็ควรจะต้องมีพินความรู้ทางด้านนิติหรือรัฐศาสตร์บ้าง...”

(สมัคร สุนทรเวช, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2540)

- **ควรจบการศึกษาทางด้านไหนก็ได้ แต่ต้องมีความใส่ใจในงานข่าว** นักการเมืองบางส่วนได้แสดงทัศนคติว่าผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองจบการศึกษาทางด้านไหนก็ได้ แต่ควรมีความใส่ใจในงานข่าว มีการตามประเด็นข่าว ศึกษาเพิ่มเติมเจาะลึกในประเด็นข่าวนั้นๆ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการทำข่าว

“...พื้นที่คุณจะเป็นอะไรก็ตาม อาจจะไม่สำคัญเท่ากับว่าคุณมาแล้วคุณใส่ใจแค่ไหน คุณตามประเด็นได้มากน้อยแค่ไหน คุณใส่ใจกับเรื่องที่คุณทำแค่ไหน คุณสามารถไปศึกษาเพิ่มเติมเจาะลึกมีพื้นที่พอที่จะไปเจาะในเรื่องที่คุณเป็นนักข่าวได้หรือไม่ อันนี้เป็นประเด็นสำคัญ เพราะมันไม่ใช่การเมืองอย่างเดียว แต่มันหมายถึงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ทุกอย่างอยู่ที่นี้...”

(สุพัตรา มาศดิตถ์, สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม 2539)

ความรู้ความสามารถ

- **ควรมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจทางด้านการเมือง** จากการศึกษาพบว่านักการเมืองคาดหวังให้ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจทางด้านการเมืองเป็นหลักในเบื้องต้น เพราะหากผู้สื่อข่าวมีพื้นฐานทางด้านการเมืองแล้วก็จะทำให้สามารถเข้าใจและตามประเด็นข่าวได้โดยง่าย รวมทั้งสามารถเขียนข่าวได้อย่างเข้าใจ

- **ควรมีดุลยพินิจในการเลือกข่าว** นักการเมืองได้แสดงความคาดหวังว่าผู้สื่อข่าวควรเป็นผู้ที่มีดุลยพินิจในการตัดสินใจเลือกข่าวเพื่อนำเสนอให้ประชาชนได้รับรู้ มากกว่าที่จะทำข่าวทุกเรื่องแล้วให้กองบรรณาธิการข่าวเป็นผู้รับผิดชอบเอง เพราะบางครั้งทำให้ข่าวที่สมควรออกอาจไม่ได้ออกอากาศ

“...ต้องสามารถที่จะใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจว่าข่าวอย่างไรสมควรที่จะเป็นข่าวที่คนรับรู้รับทราบ มากกว่าที่จะทำข่าวไปทุกเรื่องจนบางทีก็ต้องไปให้คนข้างในเป็นคนตัดสินใจ เพราะบางทีคนข้างในไม่สามารถรู้ว่าข่าวไหนเป็นข่าวที่น่าจะออกเพราะว่าไม่ได้เห็นในพื้นที่จริงๆ บางทีข่าวดีๆ อาจไม่ได้ออก...”

(วราเทพ รัตนากร, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2540)

บุคลิกภาพ

- *ควรสนใจและติดตามสถานการณ์ทางการเมือง* นักการเมืองได้ให้ความเห็นว่าผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองควรเป็นคนที่สนใจข่าวการเมือง และติดตามสถานการณ์ทางการเมืองอยู่ตลอดเวลา เพราะนอกจากจะทำให้ผู้สื่อข่าวได้รับทราบถึงสภาพการณ์ความเป็นไปทางการเมืองแล้ว ยังทำให้สามารถหยิบยกประเด็นมาผลิตเป็นข่าวได้ รวมทั้งสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการเจาะข่าวหารายละเอียดเพิ่มเติมได้

- *ควรทำการบิน* นักการเมืองได้แสดงทัศนะว่าผู้สื่อข่าวควรศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นที่จะทำข่าวก่อนที่จะไปทำข่าวจริงๆ เพราะถ้ารู้เรื่องราวภูมิหลังของข่าวอยู่ก่อนแล้วจะทำให้ผู้สื่อข่าวจับประเด็นได้ไม่ยากและสามารถถามคำถามได้อย่างตรงประเด็น

“...ผู้สื่อข่าวควรเพิ่มในเรื่องการเตรียมความพร้อมว่าก่อนที่จะไปสัมภาษณ์ใครหรือถามประเด็นไหน ถ้าเค้าได้มีพื้นฐานเรื่องนั้นหรือศึกษาเรื่องนั้นมาบ้าง จะทำให้โอกาสการถามตอบค่อนข้างจะเร็วแล้วก็ตรงประเด็น”

(วราเทพ รัตนากร, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2540)

- *ควรมีมารยาท* จากการศึกษาพบว่านักการเมืองคาดหวังให้ผู้สื่อข่าวมีมารยาท ทั้งมารยาทในการถามคำถาม มารยาทในระหว่างการสัมภาษณ์ และการรู้อะไรควรไม่ควร เนื่องจากมีบ่อยครั้งที่นักการเมืองต้องประสบกับความไม่มีมารยาทของผู้สื่อข่าว

“...นักข่าวโทรทัศน์บางคนเหมือนกันที่ถามคล้ายๆ กับนักข่าวหนังสือพิมพ์ คือบางทีเค้าตอบแล้วก็จะจี้ๆ ให้เค้าตอบคั้งใจที่ตัวเองอยากให้เค้าตอบ หรือยัดคำถามใส่ปาก อันนั้นก็ประณามเหมือนกัน เป็นมารยาทที่ใช้ไม่ได้ หรือการทิ่มไม่คัพรวดๆ อะไรอย่างนี้...”

(กัญจนา ศิลปอาชา, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2540)

จรรยาบรรณ

- *ควรมีจรรยาบรรณ* จากการศึกษาพบว่านักการเมืองให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณไม่น้อย โดยระบุว่าผู้สื่อข่าวควรมีจรรยาบรรณมากำกับการเสนอข่าวของตน ทั้งนี้จรรยาบรรณที่นักการเมืองมองว่าสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้สื่อข่าวก็คือ ความเป็นกลาง ความตรงไปตรงมา ความซื่อตรงต่อข้อเท็จจริง การเคารพสิทธิส่วนบุคคล การรับสินบน และการมีจิตสำนึกในการทำข่าว

“...จรรยาบรรณมีความสำคัญมากๆ เลยสำหรับสื่อทุกประเภท ถ้าเป็นเนื้อหาข่าวต้องเป็นกลาง แล้วก็รู้ Limit ของคำถามที่จะไม่ก้าวลึกไปจนล่วงล้ำสิทธิส่วนบุคคลของคนมากเกินไป...”

(กัญจนา ศิลปอาชา, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2540)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า นักการเมืองแสดงความคาดหวังต่อคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองไม่หลากหลายนัก และไม่ค่อยให้ความสำคัญกับคุณสมบัติทางการศึกษาเท่าที่ควร จากการศึกษาพบว่านักการเมืองไม่คาดหวังว่าผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองจะต้องจบการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง แต่ต้องการให้ผู้สื่อข่าวมีพื้นฐานความรู้ทางการเมืองบ้าง โดยคาดหวังให้ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองจบการศึกษาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ หรือจบการศึกษาทางด้านไหนมาก็ได้ แต่ต้องมีความสนใจทางการเมือง นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้ที่ติดตามสถานการณ์ทางการเมือง และมีดุลยพินิจในการเลือกข่าว ส่วนในแง่ของบุคลิกภาพนั้น นักการเมืองเห็นว่าผู้สื่อข่าวควรเป็นคนที่มีการยาท ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไมค์ รอยโก้ (Royko, 1994) และสุภา ศิริमानนท์ (2536) อดีตนักหนังสือพิมพ์อาวุโสของไทย นอกจากนี้ยังเห็นว่าผู้สื่อข่าวควรทำการบ้าน ศึกษาภูมิหลังความเป็นมาของประเด็นข่าวนั้นๆ ก่อนที่จะออกไปสื่อข่าวหาข่าว และประการสุดท้ายคือควรมีจรรยาบรรณ ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่านักการเมืองได้แสดงความคาดหวังต่อคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองโดยเน้นประสบการณ์ตรงของตัวเอง เช่น นักการเมืองที่เคยโดนผู้สื่อข่าวละเมิดสิทธิส่วนบุคคลก็จะเน้นให้ผู้สื่อข่าวคำนึงถึงการเสนอข่าวที่จะไม่ไปล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น

2.2 นักวิชาการ

จากการศึกษาพบว่านักวิชาการมีความคาดหวังต่อคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองแตกต่างกันไป ซึ่งประมวลได้ดังนี้

พินความรู้ทางการศึกษา

- ควรจบการศึกษาทางด้านไหนก็ได้ แต่ต้องสนใจใฝ่หาความรู้ทางการเมือง จากการศึกษพบว่านักวิชาการบางส่วนให้ความเห็นว่าผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองควรจบการศึกษาทางด้านไหนก็ได้ เพราะในการเรียนการสอนบางครั้งอาจารย์ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นการสนใจใฝ่หาความรู้ทางการเมืองเพิ่มเติมของผู้สื่อข่าวจะเป็นประโยชน์มากกว่า

“...ไม่จำเป็นต้องจบนิติหรือรัฐศาสตร์มา แม้กระทั่งจบนิเทศก็มีการเรียนรู้ทางการเมืองพอสมควร แต่ผมมองว่าบุคลากรประเภทที่ใฝ่หาความรู้เมื่อจบการศึกษามาแล้วอย่างเอาจริงเอาจังจะเป็นประโยชน์มาก เนื่องจากความรู้ขณะที่เราเรียนไม่ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยอะไร บางทีสอนก็ฟังไปงั้น เอาหูทวนลม แต่สิ่งเหล่านี้ถ้าเขาสนใจจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบทางด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ เขาควรไปฝึกฝนหาความรู้ด้วยตัวเองให้มากขึ้นมันจะทำให้เขาปฏิบัติหน้าที่ได้ดีขึ้น...”

(ประหยัด หงษ์ทองคำ, สัมภาษณ์, 6 ธันวาคม 2539)

- ควรจบการศึกษาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ ในขณะที่นักวิชาการบางส่วนมองว่าผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองควรจบการศึกษาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ เพราะคนที่จบทางด้านสื่อสารมวลชนโดยตรงจะเข้าใจบทบาทหน้าที่ของการเป็นสื่อสารมวลชนที่ดี

“...ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองถ้าจบวารสารหรือนิเทศน่าจะดีกว่า ข้อสำคัญคือถ้าจบวารสารศาสตร์หรือนิเทศศาสตร์ไป เขาจะรู้อย่างหนึ่งคือรากของความเป็นนักข่าว รากของความเป็นสื่อสารมวลชน ... รู้ว่าข่าวมันต้องมีความรับผิดชอบต่อ เสรีภาพมาพร้อมกับความรับผิดชอบต่อ”

(สุกัญญา สุคบรรทัด, สัมภาษณ์, 9 มกราคม 2540)

- ควรผ่านการอบรมระยะสั้นให้มีความรู้เบื้องต้นทางด้านนิเทศศาสตร์ นักวิชาการได้แสดงความคาดหวังว่าผู้สื่อข่าวควรมีพื้นความรู้ทางด้านนิเทศศาสตร์บ้าง อย่างน้อยก่อนที่จะเป็นผู้สื่อข่าวควรผ่านการอบรมการเป็นผู้สื่อข่าวระยะสั้นเพื่อให้ความรู้เบื้องต้นในการทำข่าว และยังเป็นการควบคุมคุณภาพของผู้สื่อข่าวไปในตัว

“...ก่อนที่จะเป็นผู้สื่อข่าวน่าจะมีการผ่านการอบรมระยะสั้น อย่างน้อยที่สุดต้องมีความรู้เบื้องต้น ส่วนจะไปปรับตัวทีหลังอะไรก็แล้วแต่ มันน่าจะมีความรู้บ้าง ไม่ใช่ทุกคนจบอะไรมาปับสมัครเป็นนักข่าวก็สามารถออกสัมภาษณ์ได้เลย โดยที่บางครั้งยังไม่มีประสบการณ์ในการสัมภาษณ์ แล้วก็ไม่ได้รู้หลักการของการเป็นผู้สื่อข่าวหรือความรู้ทางนิเทศศาสตร์เลย...”

(ลิขิต ชีรเวคิน, สัมภาษณ์. 4 ธันวาคม 2539)

ความรู้ความสามารถ

- ควรมีพื้นความรู้ทางการเมือง นักวิชาการมองว่าผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองควรที่จะมีพื้นความรู้ทางการเมือง เพราะจะช่วยให้ผู้สื่อข่าวเข้าใจระบบการเมืองการปกครอง และกฎหมายต่างๆ รวมทั้งเป็นการสร้างความเข้าใจพื้นฐานก่อนที่จะนำเสนอข้อมูลใดๆ ออกไปสู่ประชาชน

- ควรมีความคิดสร้างสรรค์และสนใจการเมืองในแง่สร้างสรรค์ จากการศึกษาพบว่านักวิชาการคาดหวังให้ผู้สื่อข่าวเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถที่จะคิดทำอะไรใหม่ๆ ขึ้นมา เพื่อให้งานข่าวการเมืองมีความน่าสนใจและให้ประโยชน์กับประชาชนมากขึ้น นอกจากนี้นักวิชาการยังคาดหวังที่จะให้ผู้สื่อข่าวสนใจเนื้อหาข่าวการเมืองที่สร้างสรรค์ด้วย กล่าวคือควรเสนอข่าวที่เป็นภาพในแง่บวกของการเมือง เพื่อให้สื่อโทรทัศน์สามารถทำหน้าที่พัฒนาประชาธิปไตยได้ตามบทบาทหน้าที่ของสื่อในสังคมประชาธิปไตย

“...เราต้องการจะพัฒนาประชาธิปไตย ต้องการที่จะให้คนสนใจการเมือง แต่ขณะเดียวกันข่าวที่เสนอเป็นภาพลบอย่างนี้ตลอด แล้วจะให้พัฒนาได้อย่างไร เพราะฉะนั้นคนที่

เป็นนักข่าวการเมืองจะต้องเป็นคนที่มีความประสพการณ์ แล้วก็สนใจในเรื่องการเมือง แต่สนใจในด้านสร้างสรรค์...”

(อรุณีประภา หอมเศรษฐี, สัมภาษณ์, 7 มกราคม 2540)

- ควรไหวต่อเหตุการณ์ นักวิชาการได้ให้ทัศนะว่าผู้สื่อข่าวควรเป็นคนที่ไหวต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เนื่องจากผู้สื่อข่าวต้องเป็นผู้สังเกตความผิดปกติต่างๆ ที่เกิดขึ้น และนำเสนอให้ประชาชนได้รับทราบ เปรียบเสมือนการเป็นสุนัขเฝ้าบ้าน

“...คุณเป็นนักข่าว คุณต้องรู้ว่าเหตุการณ์มันเกิดอะไรขึ้น เพราะฉะนั้นอันนี้แหละ ประชาชนจะต้องรู้ ไหวต่อเหตุการณ์ ระบายงานให้ประชาชน เจาะให้ประชาชนรู้ ต้องเป็นหมาเฝ้าบ้าน...”

(สุกัญญา สุคบรรทัด, สัมภาษณ์, 9 มกราคม 2540)

- ควรมีความประสพการณ์ จากการศึกษาพบว่านักวิชาการให้ความสำคัญกับประสพการณ์ของผู้สื่อข่าวมาก โดยมองว่าประสพการณ์จะช่วยให้ผู้สื่อข่าวมีความรอบคอบและใช้วิจารณญาณในการทำข่าวมากขึ้น ซึ่งจะช่วยลดข้อบกพร่องและความผิดพลาดในการทำข่าวได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งทำให้สามารถสร้างสรรค์ข่าวที่มีคุณภาพออกมา

- ควรรู้จักใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ นักวิชาการได้แสดงความเห็นว่าในอนาคตเทคโนโลยีทางการสื่อสารสมัยใหม่จะต้องเข้ามามีบทบาทต่อการนำเสนอข่าวอย่างแน่นอน ดังนั้นผู้สื่อข่าวควรเรียนรู้เทคโนโลยีและสามารถนำเทคโนโลยีนั้นมาปรับใช้กับงานข่าวการเมือง

“...ในอนาคตสื่อมันจะรวมเข้าด้วยกัน แล้วเตรียมตัวตรงนั้นแค่นั้น เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีที่มันจะเข้ามาแค่นั้น รู้จักการหาข่าวจากฐานข้อมูลหรือเปล่า รู้จักการค้นหาข่าวจากสำนักข่าวทั่วโลกโดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ตหรือเปล่า”

(สุกัญญา สุคบรรทัด, สัมภาษณ์, 9 มกราคม 2540)

บุคลิกภาพ

- *ไม่ควรคิดว่าผู้สื่อข่าวมีสิทธิพิเศษเหนือคนอื่น* นอกจากนี้นักวิชาการยังมองว่าผู้สื่อข่าวไม่ควรคิดว่าตัวเองมีอำนาจหรือมีสิทธิพิเศษเหนือคนอื่นที่สามารถให้คุณให้โทษกับใครได้ เพราะความคิดและการกระทำเช่นนั้นจะทำให้ผู้สื่อข่าวขาดความเป็นกลางที่ควรมีในสื่อมวลชนไป

- *ควรทำการบ้าน* ในการที่จะตามประเด็นข่าวใดๆ นักวิชาการมองว่าผู้สื่อข่าวควรที่จะมีการศึกษาข้อมูลในเรื่องนั้นๆ ก่อนที่จะไปทำข่าว ซึ่งจะทำให้ผู้สื่อข่าวเข้าใจสถานการณ์ได้ดีขึ้น สามารถตั้งคำถามกับแหล่งข่าวได้อย่างตรงประเด็น ส่งผลให้ประเด็นข่าวที่ได้มามีแง่มุมในระดับลึกและน่าสนใจ

“...การศึกษาข้อมูลและความสามารถในการที่จะเข้าใจสถานการณ์มีความสำคัญมากๆ บ่อยครั้งนักข่าวถามคำถามโดยสะท้อนถึงความไม่รู้ในเรื่องนั้นๆ อย่างเช่นมีการพูดถึง 198-199 นักข่าวจำนวนไม่น้อยไม่รู้ว่าคืออะไร รู้ว่าเป็นการกระจายอำนาจ แต่ไม่รู้ว่า การกระจายอำนาจหรือการปกครองท้องถิ่นจริงๆ มีอย่างไร เหมือนทุกวันนี้พูดถึงถึงการปฏิรูปการเมือง ผมเชื่อเลยว่ามีจำนวนไม่น้อยที่ไม่รู้ว่ามันคืออะไร ถึงรู้คร่าวๆ ว่าทำให้ดีขึ้น แต่ก็ไม่รู้ในรายละเอียด...”

(ลิขิต ชีรเวทิน, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2539)

- *ควรมีมารยาท* นักวิชาการได้ให้ความเห็นว่าผู้สื่อข่าวควรมีมารยาทเพราะสำหรับคนไทยแล้วมารยาทนับเป็นสิ่งสำคัญ และอย่างน้อยภาพที่เผยแพร่ทางโทรทัศน์ก็จะฟ้องถึงมารยาทของตัวผู้สื่อข่าวเองด้วย ซึ่งปัจจุบันนี้ภาพที่ออกมามักสื่อให้เห็นว่าผู้สื่อข่าวไทยไม่รักษามารยาทเท่าที่ควร

“...เราเป็นนักข่าวไทยก็ต้องรู้จักมารยาท บางทีมันแย่มาก มันออกมาแบบไม่มีมารยาทเลย ไม่รู้ว่าควรไม่ควรยังไง การเผยแพร่ภาพทางโทรทัศน์เค้าจะมองเห็น อาจารย์ยังไม่เคยเห็นนักข่าวต่างประเทศแต่งตัวทุเรศเท่ากับนักข่าวไทยเลย นั่นก็คือสิ่งซึ่งเราไม่ให้เกียรติเค้า ไม่ให้เกียรติคนดูด้วย เค้าต้องทนดูเราเอาไมโครโฟนไปจี้หัวแหล่งข่าว ข้าม

หัวขำมหูเคี้ยวอะไรอย่างนี้ นักการเมืองที่อื่นไม่เห็นเค้ามีคนรุมล้อมอย่างนี้เลย มีแต่พวกที่ โคนจับมาเป็นตัวประกันยาบ้าเท่านั้นที่เค้าจะขึ้น ไมโครโฟนแล้วแห่ตามกันอย่างนี้...”

(อรุณีประภา หอมเศรษฐี, สัมภาษณ์, 7 มกราคม 2540)

จรรยาบรรณ

- *ควรมีจรรยาบรรณ* จากการศึกษาพบว่านักวิชาการให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณค่อนข้างมาก เนื่องจากอาชีพสื่อสารมวลชนเป็นวิชาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบในสิ่งที่นำเสนอ จรรยาบรรณจึงเปรียบเสมือนกรอบในการควบคุมความประพฤติและการทำงานของสื่อมวลชนที่อยู่ในทางที่ถูกที่ควร ทั้งนี้ นักวิชาการได้ให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณในเรื่องความเป็นกลาง ความไม่ลำเอียง การนำเสนอข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ความรับผิดชอบต่อสิ่งที่นำเสนอ และความมีจิตวิญญาณของการเป็นผู้สื่อข่าวที่ดี

“...สิ่งที่ผู้สื่อข่าวทำ ไม่ว่าจะตรงจุดไหนก็ตามเค้าจะต้องสำนึกในสิ่งที่เค้าทำว่ามันเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่แล้วเค้าทำได้ ไม่ไปสร้างความลำเอียง ไม่ไปอคติ ไม่ไปปรับสีบนอะไรต่างๆ เพราะฉะนั้นจรรยาบรรณมันเป็นหลักที่คนที่อยู่ในวิชาชีพต้องประพฤติปฏิบัติตาม...”

(สุรัตน์ เมธิกุล, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2540)

“...จรรยาบรรณที่สำคัญก็คือว่าจะต้องทำให้เป็นกลางอย่างแท้จริง ไม่มีความลำเอียงที่จะผูกพันกับพรรคใดพรรคหนึ่งโดยเฉพาะ หรือไม่มีความลำเอียงในการที่จะเข้าข้างนักการเมืองคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ...”

(ประหยัด หงษ์ทองคำ, สัมภาษณ์, 6 ธันวาคม 2539)

“...นักข่าวจะต้องทำตัวเป็นคนจิตว่างเป็นเครื่องมือที่สะท้อนให้เห็นถึงการสัมภาษณ์การเสนอความคิดเห็นเหตุการณ์อื่นๆ ให้ผู้ชมได้เห็นภาพตามที่เป็น โดยไม่ต้องไปดัดแปลงไปเติมสีใดๆ ทั้งสิ้น นักข่าวมีหน้าที่อย่างเดียวคือถามคำถามแบบเป็นกลาง...”

(ลิขิต ธีรเวคิน, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2539)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ในแง่พื้นความรู้ทางด้านการศึกษา นักวิชาการให้ความสำคัญกับการมีพื้นความรู้ทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์เป็นสำคัญ เนื่องจากนักวิชาการ

ตระหนักว่างานสื่อสารมวลชนเป็นงานที่อาจสร้างผลบวกหรือผลลบให้เกิดขึ้นได้ ดังนั้นผู้สื่อข่าวจึงควรที่จะต้องผ่านการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์อย่างน้อยในระดับเบื้องต้นเพื่อให้เข้าใจในหลักการทำข่าว และบทบาทหน้าที่ที่ควรกระทำ รวมทั้งเป็นการปลูกฝังจรรยาบรรณในการทำข่าวของผู้สื่อข่าวด้วย ส่วนในแง่พื้นความรู้ทางการเมืองนั้นนักวิชาการต้องการให้ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองมีพื้นความรู้ทางการเมืองบ้าง แต่ไม่ถึงกับต้องจบการศึกษาด้านนิติศาสตร์หรือรัฐศาสตร์ ในด้านความรู้ความสามารถนักวิชาการต้องการให้ผู้สื่อข่าวมีความคิดสร้างสรรค์ มีความไหวค่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีประสบการณ์ และรู้จักใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ นอกจากนี้ยังคาดหวังให้ผู้สื่อข่าวศึกษาข้อมูลในประเด็นต่างๆ ก่อนที่จะออกไปสื่อข่าว เพื่อให้ผู้สื่อข่าวมีความเข้าใจในสถานการณ์และประเด็นข่าวอย่างละเอียด และที่สำคัญอีกประการคือผู้สื่อข่าวควรจะมีมารยาทในการทำข่าว เพราะมารยาทของผู้สื่อข่าวสามารถสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของผู้สื่อข่าวได้ส่วนหนึ่ง ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวเองก็ไม่ควรคิดว่าตัวเองมีสิทธิพิเศษเหนือคนอื่นด้วย

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังต่อคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองในทัศนะของนักการเมืองและนักวิชาการพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคาดหวังต่อคุณสมบัติผู้สื่อข่าวที่ค่อนข้างใกล้เคียงกันมาก โดยสามารถประมวลความคาดหวังที่สอดคล้องกันได้ดังนี้

พื้นความรู้ทางการศึกษา

- ควรจบการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์
- ควรจบการศึกษาด้านไหนก็ได้ แต่ต้องมีพื้นความรู้ความสนใจทางการเมือง

ความรู้ความสามารถ

- ควรมีพื้นความรู้ทางการเมือง

บุคลิกภาพ

- ควรทำการบ้าน
- ควรมีมารยาท

จรรยาบรรณ

- ควรมีจรรยาบรรณ ทั้งนี้จรรยาบรรณที่สำคัญได้แก่ ความเป็นกลาง และการเสนอข่าวความข้อเท็จจริง

จากผลการวิจัยที่ออกมาจะเห็นได้ว่านักการเมืองและนักวิชาการมีความคาดหวังต่อคุณสมบัติผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองที่ใกล้เคียงกันมากดังกล่าวมาแล้ว ส่วนความคาดหวังที่แตกต่างกันนั้นเป็นความแตกต่างไปตามพื้นฐานอาชีพและความเกี่ยวข้องกับงานข่าวการเมือง ไม่ใช่ความขัดแย้งทางความคิดแต่อย่างใด เช่น นักการเมืองคาดหวังให้ผู้สื่อข่าวมีดุลยพินิจในการเลือกข่าวเอง ไม่ใช่ให้กองบรรณาธิการเป็นผู้ตัดสินใจ ส่วนนักวิชาการคาดหวังว่าผู้สื่อข่าวควรมีความคิดสร้างสรรค์ และรู้จักใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

จากการศึกษาถึงความคาดหวังของนักการเมืองและนักวิชาการต่องานข่าวการเมืองโทรทัศน์ซึ่งเป็นมุมมองของบุคคลที่อยู่นอกวงการสื่อสารมวลชน ทำให้พอสรุปได้ว่านักการเมืองและนักวิชาการต่างก็มีความคาดหวังต่องานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์แตกต่างกันไปตามพื้นฐานอาชีพและตามความเกี่ยวข้องกับงานข่าวการเมือง โดยในเรื่องความคาดหวังต่อเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอข่าวการเมืองทางโทรทัศน์พบว่า นักการเมืองในฐานะที่เป็นผู้ได้รับผลกระทบจากข่าวการเมืองโดยตรงเนื่องจากเป็นผู้ให้ข่าวและเป็นบุคคลที่ 3 ที่ถูกกล่าวถึง ได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพของข้อมูลมากที่สุดและให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องเสรีภาพรองลงมา ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่านักการเมืองให้ความสำคัญกับเสรีภาพในระดับที่น่าสนใจ กล่าวคือ นักการเมืองบางคนได้ระบุข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ควรสามารถนำเสนอได้โดยเสรี โดยไม่ต้องมีกรอบใดๆมาควบคุมส่วนในประเด็นเรื่องความเสมอภาค นักการเมืองต้องการให้นำเสนอข่าวของฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลอย่างสมดุลกัน และหากข่าวนั้นๆเกี่ยวข้องไปถึงประชาชนก็ควรถามความคิดเห็นประชาชนด้วย ทั้งนี้ควรเลือกกลุ่มตัวอย่างให้หลากหลายเพื่อให้ได้คำตอบที่เป็นจริง นอกจากนี้ยังพบว่านักการเมืองคาดหวังให้ข่าวการเมืองที่นำเสนอทางโทรทัศน์สามารถตอบสนองความต้องการของตนรวมทั้งนำเสนอเนื้อหาสาระที่ไม่ทำให้ตนต้องเสียชื่อเสียง และทั้งนี้ข่าวการเมืองที่เสนอจะต้องไม่ไปเกี่ยวข้องกับประเด็นความมั่นคงของชาติเกินไปนัก ส่วนความคาดหวังของนักวิชาการต่อรูปแบบการนำเสนอข่าวการเมืองทางโทรทัศน์นั้นพบว่าค่อนข้างจะอิงทฤษฎี เช่น ข่าวจะต้องสดแปลกใหม่ เพียงตรง ไม่ใช่ใส่ความคิดเห็นลงไปในช่วง มีข่าวเจาะในแง่มุมที่ลึกและกว้างมากขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่านักวิชาการให้ความสำคัญกับเรื่องของคุณภาพของข้อมูลมากที่สุดเช่นเดียวกับ

นักการเมือง แต่ในประเด็นเรื่องเสรีภาพซึ่งนักวิชาการให้ความสำคัญในอันดับรองลงมานั้น นักวิชาการคาดหวังให้ข่าวการเมืองควรนำเสนอได้โดยเสรีภายใต้กรอบการควบคุม รวมทั้งมีการเสนอข่าวเชิงวิเคราะห์บ้าง

ทางด้านความคาดหวังต่อคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองนั้นพบว่า ทั้งนักการเมืองและนักวิชาการคาดหวังให้ผู้สื่อข่าวมีความรู้ความเข้าใจทางด้านการเมือง แต่ไม่จำเป็นต้องจบการศึกษาทางด้านนิติศาสตร์หรือรัฐศาสตร์ ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่านักวิชาการจะให้ความสำคัญกับการมีพื้นความรู้ทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์มากกว่ากลุ่มอื่น โดยคาดหวังว่าอย่างน้อยผู้สื่อข่าวควรจะผ่านการอบรมระยะสั้นก่อนที่จะเข้ามาเป็นผู้สื่อข่าวสายการเมือง เนื่องจากมองว่างานสื่อสารมวลชนเป็นงานที่สามารถสร้างผลกระทบให้เกิดกับบุคคลและประเทศชาติได้ในระดับสูง ดังนั้นนอกจากการเขียนข่าวได้แล้ว ผู้สื่อข่าวจึงควรมีพื้นความรู้ทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ด้วย เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนที่จะต้องมีการรายงานและสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นเครื่องกำกับ นอกจากนี้นักการเมืองและนักวิชาการยังคาดหวังให้ผู้สื่อข่าวมีมารยาท เนื่องจากทุกวันนี้ภาพที่ปรากฏออกมาคือผู้สื่อข่าวไม่ค่อยรักษามารยาทกับแหล่งข่าว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการรุมสัมภาษณ์ การถามคำถาม หรือแม้กระทั่งการแต่งกาย ส่วนในประเด็นที่นักการเมืองและนักวิชาการเห็นต่างกันนั้นจะเป็นเรื่องที่แตกย่อยไปในรายละเอียดตามมุมมองของความสัมพันธ์กับงานข่าว เช่น นักการเมืองเห็นว่าผู้สื่อข่าวควรมีดุลยพินิจในการเลือกข่าว และควรเป็นผู้ที่ติดตามสถานการณ์ทางการเมือง ส่วนนักวิชาการเห็นว่าผู้สื่อข่าวไม่ควรคิดว่าตัวเองมีสิทธิพิเศษเหนือคนอื่น ควรเป็นคนที่ไม่หวงต่อเหตุการณ์ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตงานข่าว เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม แม้ว่านักการเมืองและนักวิชาการจะมีความคาดหวังต่องานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์และต่อคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์สายการเมืองแตกต่างกันไปตามพื้นฐานอาชีพและตามความสัมพันธ์กับงานข่าว แต่ความคาดหวังที่นักการเมืองและนักวิชาการเห็นสอดคล้องหรือใกล้เคียงกันในบางแง่มุมที่ใกล้เคียงกันนับเป็นความเห็นร่วมกันที่ไม่อาจละเลย นอกเหนือจากความคิดเห็นที่หลากหลายที่ตัวแทนนักการเมือง และนักวิชาการได้สะท้อนออกมา